

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920200933
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6920200933.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu: U. O. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. X., C. XXX/XX, v konaní zastúpeného JUDr. Máriaom Keletim, advokátom, advokátska kancelária Hnúšťa, Hlavná 36, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, s adresou pre doručovanie Okresná prokuratúra Banská Bystrica so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 1, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/78/2021 zo dňa 01. 12. 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu o náhradu škody a nemajetkovej ujmy vo výške 2.782,67 eur z titulu náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré žalobca vynaložil a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10.000,- eur. Uvedenej náhrady sa žalobca domáhal na základe tej skutočnosti, že uznesením sp. zn. ČVS:SKIS-127/OISS-V-2013 zo dňa 25. 02. 2014 bolo proti nemu vznesené obvinenie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa, na základe ktorého bola neskôr podaná aj obžaloba, avšak rozsudkom Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 2T/128/2015 zo dňa 21. 04. 2016 bol spod obžaloby oslobodený, pričom o odvolaní v súdnej veci bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní pod sp. zn. 4To/50/2016 zo dňa 02. 11. 2016, ktorým bolo odvolanie prokurátora zamietnuté. Následne Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal proti právoplatnému uzneseniu krajského súdu dovolanie zo dňa 20. 04. 2017 a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením v konaní pod sp. zn. 4Tdo/39/2017 zo dňa 23. 01. 2019 dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmietol. Na základe uvedeného si teda žalobca uplatnil náhradu za trovy právneho zastúpenia, keďže postupom orgánu Slovenskej republiky mu bola spôsobená škoda, a taktiež náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Okresný súd po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa ustanovení § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a žalobu zamietol pre premlčanie nároku žalobcu. Mal za to, že trojročná subjektívna lehota začala plynúť dňom 02. 11. 2016 po tom, čo odvolanie prokurátora bolo uznesením krajského súdu zamietnuté, ktorá by bola uplynula dňom 02. 11. 2019, ku ktorej lehote je však potrebné pripočítať 3 mesiace a 27 dní vzhľadom na ust. § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého ustanovenia lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas 6 mesiacov. Lehota na podanie žaloby teda uplynula 29. 02. 2020 (sobota), pričom najbližší pracovný deň je 02. 03.

2020. Trojročná subjektívna lehota na podanie žaloby teda uplynula dňom 02. 03. 2020. Žaloba bola podaná až 24. 03. 2020, teda po uplynutí lehoty.

2. Žalobca proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Nesúhlasil s tým, že premlčacia doba na podanie žaloby začala plynúť od vyhlásenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/50/2016 zo dňa 02. 11. 2016. Okresný súd bližším spôsobom nezdôvodnil, prečo postupoval týmto spôsobom a neaplikoval vo veci iný možný výklad, na ktorý žalobca v konaní poukazoval. Tvrdil, že v zmysle § 19 ods. 1 Trestného poriadku sa uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, prokurátorovi, osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo týka a osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet, vždy v rovnopise doručí. Uznesenie krajského súdu bolo rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku proti rozsudku okresného súdu, odvolanie prokuratúry smerovalo aj voči výroku, ktorým bol žalobca spod obžaloby oslobodený, a teda nepochybne sa ho týkalo. Premlčacia lehota teda začala plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia. Poukázal tiež na to, že súčasťou žaloby bola aj náhrada trov konania spočívajúca v právnom zastúpení pri dovolaní Generálnej prokuratúry SR. Škoda spôsobená podaním dovolania, resp. nároky z takto spôsobenej škody, nemôžu byť premlčané ani pri výklade, ktorý okresný súd použil. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný a správny a na doplnenie uviedol, že ustanovenie § 179 ods. 1 Trestného poriadku ustanovuje formy oznámenia uznesenia, ktoré sa oznamuje buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť alebo doručením rovnopisu uznesenia. Vzhľadom k tomu, že žalobca spolu so svojím obhajcom boli prítomní na verejnom zasadnutí (krajského súdu - pozn. odvolacieho súdu), kde bolo vyhlásené uznesenie o opravnom prostriedku, toto im bolo riadne v zmysle § 179 ods. 1 Trestného poriadku oznámené a nič na tom nemení ani skutočnosť, že sa rovnopis uvedeného uznesenia vždy aj doručuje. V danom prípade je dôležitý okamih oznámenia uznesenia o opravnom prostriedku. Osobnú vedomosť o tom, že škoda žalobcovi mala vzniknúť, žalobca získal už vyhlásením uznesenia na verejnom zasadnutí, ktorého sa zúčastnil, a nie až doručením tohto uznesenia. Čo sa týka námietky odvolania uvedenej v bode 9. odvolania, žalovaná poukázala na skutočnosť, že trovy právneho zastúpenia pri dovolaní Generálnej prokuratúry SR nemožno uplatňovať ako samostatný nárok, ale tieto sú súčasťou trov konania, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Z uvedeného dôvodu sa preto na trovy konania, ktorých náhradu si žalobca žiada, a ktoré je potrebné posudzovať ako celok, vzťahuje tá istá premlčacia lehota. Navyše poukázala na to, že dovolací súd rozhodol o dovolaní už 23. 01. 2019, teda ešte v čase, keď lehota na premlčanie neuplynula a žalobca si mohol svoj nárok na súde riadne a včas uplatniť vrátane trov právneho zastúpenia pri dovolaní.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní. Vo vzťahu k tvrdeniu, že trovy právneho zastúpenia pri dovolaní Generálnej prokuratúry nemožno uplatňovať ako samostatný nárok a tieto sú súčasťou celého posudzovaného nároku, žalobca uviedol, že s takýmto výkladom musí súhlasiť, pri takomto výklade by k plynutiu premlčacej doby nedošlo dňa 02. 11. 2016, ale až dňom 21. 02. 2019, teda dňom po doručení uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo39/2017 zo dňa 23. 01. 2019 žalobcovi. Žalovaný, teda vlastne uznáva, že žaloba, aj keď z iných dôvodov, bola okresnému súdu doručená včas.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil s nasledovných dôvodov.

6. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, v zmysle ktorého premlčacia doba v súdnej veci začala plynúť dňom rozhodnutia odvolacieho súdu - Krajského súdu v Banskej Bystrici, teda dňom 02. 11. 2016. Žalobca poukazoval na ustanovenie § 19 ods. 1 Trestného poriadku v odvolaní (správne zrejme na § 179 ods. 1 Trestného poriadku), v zmysle ktorého uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, sa prokurátorovi, osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo týka a osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet, vždy v rovnopise doručí, avšak opomenul druhú vetu, toho istého ustanovenia, podľa ktorej oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia. V konaní nie je sporným,

že žalobca bol aj v prítomnosti svojho právneho zástupcu osobne prítomný na prejednávaní Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý rozhodoval o odvolaní prokuratúry dňa 02. 11. 2016 (sp. zn. 4To/50/2016), a preto správne mal okresný súd zato, že uvedené uznesenie bolo oznámené žalobcovi vyhlásením uznesenia, a nie až jeho doručením. Na základe uvedeného potom okresný súd správne rozhodol o počiatku aj o konci premlčacej lehoty.

7. K druhej námietke žalobcu týkajúcej sa oprávnenosti nároku na náhradu škody za dovolacie konanie, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje so stanoviskom žalovanej, že trovy právneho zastúpenia pri dovolaní Generálnej prokuratúry SR nemožno uplatňovať ako samostatný nárok a tieto sú súčasťou trov konania tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Z uvedeného dôvodu sa na trovy konania, ktorých náhradu si žalobca žiada, a ktoré je potrebné posudzovať ako celok, vzťahuje tá istá premlčacia lehota. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania, respektíve vyhlásením uznesenia krajského súdu o odmietnutí odvolania prokurátora, došlo ku skončeniu trestného konania, čo znamená, že zanikli účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a žalobca si nemôže ako samostatný nárok uplatňovať trovy právneho zastúpenia pri dovolaní Generálnej prokuratúry na Najvyššom súde SR. Pokiaľ by sa o takomto nároku žalobcu malo v konaní konať, konalo by sa vlastne o jeho nároku, o ktorom už raz bolo rozhodnuté, že je premlčaný. Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to aj vo výroku o náhrade trov konania, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej.

8. V odvolacom konaní bola žalovaná v celom rozsahu úspešná, a preto by mala nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa zásady úspechu v konaní v zmysle § 255 ods. 2 CSP, avšak v odvolacom konaní jej žiadne trovy nevznikli, a preto žalovanej náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal.

9. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.